

# РЕШЕНИЕ

№ 2617

гр. София, 21.01.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав, в**  
публично заседание на 13.11.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Георги Терзиев**

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **6967** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 118 от КСО, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Н. В. Д., ЕГН: [ЕГН] АДРЕС: ГР. С. 1612, [жк], 184, ЕТ.7, АП.31 против Решение № 2153-21-160/10.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата на Н. Д. против Разпореждане № 21252202691/25.04.2025 г. на Ръководител ПО в ТП на НОИ С. – град, с което е прекратена личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя считано от 02.11.2024 г.

В жалбата се поддържа, че оспорваното решение е неправилно, незаконосъобразно и постановено при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и нарушение на материалния закон. Излага се становище, че неправилно административния орган е приел, че е налице хипотезата на чл.30, ал.3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и е прекратено правото на подлучване на инвалидната пенсия на жалбоподателя. Излага съображение, че в настоящия случай административният орган не е изпълнил задължението си да ме уведоми /повика/ своевременно за необходимостта от преосвидетелстване. Претендира разноски. В съдебно заседание жалбоподателя, редовно призован не се явява и не се представлява.

Ответникът по жалбата - директор на ТП на НОИ С. - град, редовно призован, в съдебно заседание се представлява от юрисконсулт М., която оспорва жалбата, като неоснователна и моли да бъде оставено в сила обжалваното решение. Претендира присъждане на юрисконсултско

възнаграждение.

Съдът, като обсъди доводите на страните и приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

От данните в пенсионното досие се установява, че със Заявление вх. № МП- 131116/06.11.2014 г. Н. В. Д. е поискал отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. С Разпореждане № [ЕГН] от 17.11.2014 г. на длъжностно лице по ПО, исканата лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване е отпусната по чл. 74, ал. 1 от КСО, считано от 11.07.2014 г.

С Разпореждане № [ЕГН] от 20.12.2021 г. във връзка с ЕР на ТЕЛК № 2832/16.11.2021 г., съгласно което органите на медицинската експертиза са определили 60 % трайно намалена работоспособност /ТНР/, дата на инвалидизиране - 22.10.1976 г. и срок на инвалидността -01.11.2024 г., срокът на пенсията е определен до 01.11.2024 г.

На 24.03.2025 г. е изготвена служебна справка по пенсионната преписка №[ЕГН], с която длъжностно лице при ТП на НОИ С.-град е направено предложение да се прекрати ЛПИ на Н. В. Д., с мотив - поради изтичане на срока лицето не се е преосвидетелствало при условията на чл. 30, ал.3 от НПОС./л.66/

В резултат с Разпореждане № 21252202691 от 25.04.2025 г. на длъжностно лице по ПО в ТП на НОИ С.-град /л.67/, на основание чл. 96, ал. 1, т. 5 от КСО получаваната от Н. В. Д. лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване е прекратена, считано от 02.11.2024 г., с оглед изтичането на определения с ЕР на ТЕЛК № 2832/16.11.2021 г. срок на инвалидността и предвид обстоятелството, че лицето не се е явило за преосвидетелстване при условията на чл. 30, ал. 3 от НПОС.

Разпореждане № 21252202691 от 25.04.2025 г. е връчено на Н. В. и с жалба с вх. № 1012-21-605/29.05.2025 г. е оспорено пред директора на ТП на НОИ С.-град.

В резултат е издадено оспорваното в настоящото производство Решение № 2153-21-160/10.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което жалбата на Н. Д. против разпореждането на ръководителя на ПО при ТП на НОИ – С. - град е оставена без уважение. Като мотиви са изложени/цитирани разпоредбата на чл. 30, ал. 3 от НПОС. Прието е от решаващия орган, че не са налице условията на чл. 30, ал. 3 от НПОС, според който, законодателят е регламентирал преосвидетелстването на лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане - то се извършва до изтичането на срока, за който е отпусната пенсията, след служебно повикване.

Въз основа на горното решаващият орган е приел, че е налице хипотезата на чл. 96, ал. 1, т. 5 и т. 4 от КСО, според която пенсията се прекратява с разпореждане на длъжностно лице по чл. 98, ал. 1 от КСО, когато пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан, и когато отпадне основанието за получаването ѝ.

В хода на съдебното производство, жалбоподателя е представил Експертно решение № 91553/14.07.2025 г. със срок 3 години, с което му е определена ТНР 60 процента.

При така установеното от фактическа страна, съдът като прецени поотделно и в съвкупност приобщените писмени доказателства, прие следното от правна страна:

Оспореното решение представлява административен акт по чл. 117, ал. 3 от КСО, който подлежи на съдебен контрол, съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО. Жалбата срещу същия е процесуално допустима, като оспорена в законоустановения 14 дневен срок, подадена е срещу подлежащ на обжалване административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, по следните съображения:

Оспореното решение е издадено от материално и териториално компетентен орган. Потвърденото с решението на директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадено от компетентен орган в съответствие с разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО. Както решението, така и разпореждането отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 5 от КСО във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК - посочени са фактически и правни основания за издаването им, т.е. издадени са при спазване на законоустановената форма и липсват основания за прогласяване на тяхната нищожност.

В жалбата не се оспорват фактическите основания за отпускане на личната пенсия за инвалидност на жалбоподателя. В случая спорът касае правилното приложение на материалния закон относно прекратяването на процесната инвалидна пенсия, считано от 02.11.2024 г.- след изтичане на срока за който е определена.

За да потвърди оспореното разпореждане решаващият орган е приел, че не са изпълнени условията на чл. 30, ал. 3 от НПОС и в резултат е налице хипотезата по чл. 96, ал. 1, т. 5 и т. 4 от КСО, а именно - пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан, и когато отпадне основанието за получаването ѝ.

От една страна следва да се отбележи, че освен бланкетно цитиране на разпоредби от КСО, обжалваното решение не съдържа ясни и конкретни мотиви, защо административният орган отказва да уважи жалбата. Липсва анализ на фактите по преписката и подвеждането им под приложимата правна норма. Това представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и е самостоятелно основание за отмяна на оспореното решение на Директора на териториалното поделение на НОИ.

От друга страна, относно приложението на материалния закон, във връзка разпоредбите на КСО е налице подзаконова регламентация в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, касаеща случаите на преосвидетелстване на лица, на които вече е отпусната пенсия по предходно експертно решение на ТЕЛК, чийто срок изтича.

Съгласно Чл. 142, ал. 1 от АПК Съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му.

Съгласно чл. 30, ал. 3 от НПОС, преосвидетелстването на лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане се извършва до изтичането на срока, за който е отпусната пенсията, след служебно повикване. Когато преосвидетелстването се извършва до първо число на месеца, в който изтича срокът, за който е отпусната пенсията, както и при

предсрочно преосвидетелстване по молба на пенсионера, пенсията се определя в същия размер, увеличава се, намалява се или се прекратява от първо число на месеца, следващ месеца на преосвидетелстването. Когато преосвидетелстването е извършено в месеца, през който изтича срокът, за който е отпусната пенсията, както и след това, не по вина на лицето, пенсията се възстановява в същия размер, увеличава се, намалява се или се прекратява от срока, до който е била отпусната.

Така съобразно нормата на чл. 30, ал. 3 от НПОС - преосвидетелстването на лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане се извършва до изтичането на срока, за който е отпусната пенсията, след служебно повикване. В случая данни за служебно повикване на Н. Д., не са налице и не са представени по преписката. Такива не са представени и в съдебното производство.

В приложените доказателства по административната преписка не се установяват доказателства за изискване на документи от страна на ТЕЛК към лицето и/или уведомяване, че е необходимо то да се яви за преосвидетелстване във връзка с подаденото заявление-декларация.

Писмени доказателства за изискване на документи от страна на Н. Д. във връзка с преосвидетелстване не са налични по делото. Не се установява също така жалбоподателят да е бил информиран, кога и дали ще бъде извършена експертизата, в зависимост от това дали е необходимо явяването му пред ТЕЛК и/или представянето на допълнителни документи.

Съгласно чл. 39, ал. 1, т. 2, б. "б" и б. "в" от ПУОРОМЕРКМЕ председателят на ТЕЛК следва да съобщи на лицата с писмо с известие за доставяне за необходимостта от допълнителни изследвания и консултации, които трябва да се направят, съответно за насрочена дата за преосвидетелстване. Данни за такова съобщаване липсват.

Налага се извода, че е нарушен материалния закон и трайната практика по приложението му. Съгласно разпоредбата на чл.96, ал.1, т.5 от КСО отпуснатата пенсия се прекратява, когато пенсионерът не се яви за преосвидетелстване от органите на експертизата на работоспособността, след като е служебно повикан.

Задължение за служебно уведомяване на лицето, което подлежи на преосвидетелстване, е предвидено и в разпоредбата на чл.101б, ал. 1 от Закона за здравето, която вменява в задължение на Регионалната здравна инспекция да уведомява служебно лицата за необходимостта от редовно преосвидетелстване не по-късно от 4 месеца преди изтичане на определения в експертното решение срок на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. По делото не са представени доказателства за надлежно уведомяване в този смисъл.

Не е съобразена и разпоредбата на чл. 56, ал. 2 от ПУОРОМЕРКМЕ, която в приложимата й редакция, в сила от 01.01.2020 г. предвижда задължение за РКМЕ, а според сега действащата такава - за РЗИ, да уведоми служебно лицата по ал. 1 от същата разпоредба, каквото лице се явява и Н. Д. за необходимостта от редовно преосвидетелстване по повод получаване на пенсия. По делото не се установява подобно уведомяване да е извършено.

Като не са изследвали наличието на надлежно уведомяване по реда на чл. 101б, ал. 1 от ЗЗдр, респективно чл. 56, ал. 2 от ПУОРОМЕРКМЕ пенсионният орган и Директорът на ТП на НОИ С.-град са постановили актовете си без да изяснят всички обстоятелства от значение за конкретния

случай, в нарушение на изискването по чл. 35 от АПК. Последното от своя страна е довело до извеждане на неправилен извод, че лицето не е се явило за преосвидетелстване след като е било служебно повикано.

Следователно, когато пенсионерът не е бил преосвидетелстван своевременно не по негова вина, а поради неизпълнение на законовото задължение на административния орган за уведомяване, последният не разполага с правомощие да прекрати пенсията. В този смисъл е Решение № 5509 от 28.05.2024 г. по адм.д. № 2159/2025 г. на ВАС, VI отд., в което върховният съд е приел, че прекратяването на пенсията се явява незаконосъобразно когато не е налице надлежно уведомяване на лицето за преосвидетелстване, закъснението не е по негова вина и се дължи на пропуската на административния орган да изпълни задължението си да го уведоми.

В настоящия случай няма спор, че срокът на инвалидизирането от ТЕЛК е изтекъл. Не е спорно, а и отсъстват данни жалбоподателя да е бил уведомен своевременно за изтичането му от компетентната администрация.

Налага се извода, че причина да не се представи своевременно ново решение на ТЕЛК е неизпълнението на задълженията на административния орган по чл.96, ал.1, т.5 от КСО, чл.30, ал.3 от НПОС и чл.101б от ЗЗдр и Н. Д. не носи вина по смисъла на цитираните норми за закъснялото преосвидетелстване.

Следва да се спомене, че от представените доказателства се установява, че незабавно след получаване на разпореждането от 25.04.2025 г., с което е прекратена пенсията, жалбоподателя е предприел необходимите действия и след снабдяване с изискуемите медицински документи е подал заявление № 222025052195545/21.05.2025 г. за преосвидетелстването от ТЕЛК.

В този смисъл е и практиката на ВАС – Решение № 8940/ 29.09.2025 г. по АДМ. Д. № 1898/2025 г., VI ОТД. на ВАС, Решение № 5509/28.05.2025 г. по АДМ. Д. № 2159/2025 г., VI ОТД. на ВАС и др.

С оглед изложеното съдът намира, че оспореното решение е постановено при неправилно тълкуване на нормите на КСО и е в несъответствие с целта на закона. Поради това същото, както и потвърденото с него разпореждане, са незаконосъобразни и следва да бъдат отменени. Преписката следва да бъде върната на директора на ТП на НОИ С. - град за ново произнасяне по подадената от Н. В. Д. жалба с вх. № 1012-21-605/29.05.2025 г. срещу Разпореждане № 21252202691 от 25.04.2025 г. на длъжностно лице по ПО, с което на основание чл. 96, ал. 1, т. 5, във връзка с ал. 2 от КСО е прекратена получаваната от жалбоподателя лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, считано от 02.11.2024г.

Относно претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски, представляващи държавна такса в размер на /10 лева/ 5,11 евро, следва да бъде отбелязано, че като пенсионер, съгласно чл.120 от КСО, същият е освободен от заплащането на държавна такса в това производство, поради което сумата следва да бъде възстановено по лична банкова сметка на жалбоподателя след надлежното ѝ представяне на съда от страна на последния.

Воден от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд- София – град, 60 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Н. В. Д. Решение № 2153-21-160/10.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата на Н. Д. против Разпореждане № 21252202691/25.04.2025 г. на Ръководител ПО в ТП на НОИ С. – град, с което е прекратена личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя считано от 02.11.2024 г.

ВРЪЩА преписката на Директора на ТП на НОИ С. –град за ново произнасяне по жалба вх. № 1012-21-605/29.05.2025 г. на Н. В. Д. при спазване на дадените в мотивите на решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

ДА СЕ ВЪЗСТАНОВИ недължимо внесена от Н. В. Д., ЕГН: [ЕГН] държавна такса в размер на /10 лева/ 5,11 евро.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

Съдия: